

POSTANOWIENIE

Dnia 04 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Gospodarczy XX Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Joanna Sieradz

Protokolant Katarzyna Kafarska

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku: (...) **Sp. z.o.o. w M. (Białoruś)**

z udziałem: (...) **spółki akcyjnej w W.**

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego

postanawia:

1. stwierdza wykonalność przez nadanie klauzuli wykonalności Decyzji Sądu Gospodarczego Obwodu Brzeskiego Republiki Białorusi z dnia 9 lipca 2012 roku, sygn. sprawy nr (...) na podstawie którego postanowiono ściągnąć od dłużnika (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz wierzyciela (...) Sp. z.o.o. w M. (Białoruś) kwoty zaległości 50.812,00 euro (słownie: pięćdziesiąt tysięcy osiemset dwanaście euro) oraz kwoty 6.767.593,00 rubli białoruskich (słownie: sześć milionów siedemset sześćdziesiąt siedem tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt trzy rubli białoruskich) tytułem opłaty skarbowej;
2. zobowiązać komornika do przeliczenia świadczenia pieniężnego wyrażonego w Decyzji Sądu Gospodarczego Obwodu Brzeskiego Republiki Białorusi z dnia 9 lipca 2012 roku, sygn. sprawy nr (...) w walucie obcej na walutę polską według średniego kursu waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia planu podziału, a jeżeli planu nie sporządza się – na dzień wypłaty kwoty wierzycielowi;
3. zasądzić od dłużnika (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz wierzyciela (...) Sp. z.o.o. w M. (Białoruś) kwotę 300,00 zł (słownie: trzysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
4. nakazać pobrać na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Warszawie od dłużnika (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 2.682,16 zł (słownie: dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt dwa złote i 16/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa;
5. zwrócić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz wierzyciela (...) Sp. z.o.o. w M. (Białoruś) kwotę 200,00 zł (słownie: dwieście złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki;
6. zwrócić ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz dłużnika (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 843,28 zł (słownie: osiemset czterdzieści trzy złote i 28/100) tytułem niewykorzystanej zaliczki;
7. zaliczyć kwotę 843,28 zł (słownie: osiemset czterdzieści trzy złote i 28/100) podlegającą zwrotowi dłużnikowi (...) spółce akcyjnej w W. na poczet kwoty 2.682,16 zł (słownie: dwa tysiące sześćset osiemdziesiąt dwa złote i 16/100), do której uiszczenia dłużnik był obowiązany z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa

SSO Joanna Sieradz

UZASADNIENIE

W dniu 9 września 2013 r. wnioskodawca (...) sp. z.o.o. w M. (Republika Białorusi) wniósł wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Gospodarczego obwodu B. z dnia 09 lipca 2012 r. wydanego w sprawie o nr (...) z powództwa (...) sp. z.o.o. w M. (Republika Białorusi) przeciwko (...) S.A. w W. no wyegzekwowanie od (...) S.A. kwoty 50.812 euro należności za roboty budowlane zgodnie z umową o dzieło budowlane oraz 6.767.593,00 rubli białoruskich z tytułu opłaty skarbowej za rozpatrzenie powództwa (wniosek wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem - k.1-4). Do wniosku załączono zaświadczenie z dnia 27 lutego 2013 r. stwierdzającego, że przedmiotowe orzeczenie nabyło w dniu 31 lipca 2012 r. mocy prawnej, i jest wykonalne (zaświadczenie wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem - k.7-8). Wnioskodawca załączył również odpis wyroku z dnia 9 lipca 2012 r. wraz z jego uwierzytelnionym tłumaczeniem (k.66, k.464-472).

W piśmie z dnia 9 czerwca 2014 r. stanowiącym odpowiedzi na wniosek (...) S.A. wniósł o oddalenie wniosku (odpowiedź na wniosek - k.l 13).

W uzasadnieniu wskazał, że nie zostały spełnione warunki umożliwiające uznanie i wykonanie wyroku z dnia 9 lipca 2012 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o których jest mowa w umowie dwustronnej pomiędzy obydwoma krajami. Okoliczność ta wynika z faktu, iż nie doszło do skutecznego doręczenia wydanego w dniu 9 lipca 2012 r. wyroku, ponieważ uczestnik odebrał to orzeczenie bez tłumaczenia, jak również z tego, że jeszcze przed wydaniem tego orzeczenia uczestnik został pozbawiony prawa do obrony przed roszczeniem wnioskodawcy wskutek nienależytego doręczenia uczestnikowi skargi, która nie zawierała wszystkich wymienionych w niej załączników.

W dniu 17 września 2015 r. do tut. Sądu wpłynęło pismo z Ministerstwa Sprawiedliwości Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka w Warszawie wraz z aktualnymi przepisami prawa białoruskiego kodeksu postępowania gospodarczego o doręczeniach pism sądowych (pismo - k.524).

W dalszym toku postępowania stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek jako zasadny należało uwzględnić.

Podstawą prawną wniosku jest art. 1150 k.p.c. w zw. z art. 54 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych, sporządzona w M. dnia 26 października 1996 r. (Dz. U. 1995.128.619; dalej (...)). Zgodnie z art. 1150 k.p.c. orzeczenia sądów państw obcych w sprawach cywilnych, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, stają się tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski. Stwierdzenie wykonalności następuje, jeżeli orzeczenie jest wykonalne w państwie z którego pochodzi, oraz nie istnieją przeszkody określone w art. 1146 § 1 i 2 k.p.c. poprzez nadanie temu orzeczeniu klauzuli wykonalności (art. 1151 § 1 k.p.c.).

Zgodnie z art. 55 pkt Umowy, orzeczenia wymienione w art. 54 umowy podlegają uznaniu i wykonaniu na terytorium drugiej umawiającej się strony jeżeli wydany według prawa tej umawiającej się strony na której terytorium orzeczenie zostało wydane jest prawomocne i wykonalne, a strona nie została pozbawiona możliwości obrony swoich praw. W art. 56 ust 2 pkt 1 i 2 Umowy wskazano, że do wniosku należy dołączyć orzeczenie lub jego uwierzytelniony odpis wraz ze stwierdzeniem, że orzeczenie to jest prawomocne oraz dokument stwierdzający że strona przeciwko której wydane zostało orzeczenie i która nie uczestniczyła w postępowaniu otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawem tej umawiającej się strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane. Oceniając zasadność wniosku, Sąd bada jedynie czy zostały spełnione warunki przewidziane w artykułach 54-56 Umowy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, Sąd stwierdził, że spełnione zostały warunki wskazane w umowie dwustronnej, co stanowi o konieczności uwzględnienia złożonego przez (...) sp. z o.o. wniosku.

W piśmie stanowiącym wezwanie do zajęcia stanowiska uczestnik na wstępie wskazał, że nie został mu doręczony zgodnie z umową dwustronną wyrok z dnia 9 lipca 2012 r.

Zarzut ten Sąd uznał jednak za niezasadny. W art. 8 Umowy dwustronnej określono sposób i tryb doręczenia pism pomiędzy umawiającymi się stronami. Prawdą jest, że z przepisu tego wynika, iż doręczenie miało być realizowane za pośrednictwem organu doręczającego. Początkowo jak wynika z przedstawionych przez B. załączników w odpowiedzi na wniosek, taki tryb doręczeń był przestrzegany. Dopiero wydany przez Sąd białoruski wyrok z dnia 9 lipca 2012 r. został przesłany uczestnikowi w sposób bezpośredni, z pominięciem organu doręczającego. Nie oznacza to jednak, tak jak próbuje to wykazać (...) S.A., że doszło do nieprawidłowego doręczenia przedmiotowego orzeczenia. Zgodnie z treścią art. 8 umowy dwustronnej w swojej dalszej części przewiduje również inne przypadki, gdzie doręczenie pisma adresatowi uznaje się za skuteczne, w przypadku jeżeli on dobrowolnie je przyjmie. Jak wynika z dokumentacji przedstawionej przez uczestnika, taki odbiór miał miejsce (k. 181). Oznacza to, że w chwili dobrowolnego odebrania przez B. pisma zawierającego wyrok z dnia 9 lipca 2012 r., które miało miejsce w dniu 24 lipca 2012 r. - doszło w świetle art. 8 umowy dwustronnej do prawidłowego doręczenia tego orzeczenia.

Brak było również podstaw do oddalenia przedmiotowego wniosku z uwagi na naruszenie art. 55 umowy, w związku z pozbawieniem uczestnika możliwości obrony swoich praw. Okoliczność tą (...) S.A. próbował wykazać podnosząc, iż przesłana mu skarga, nie zawierała wszystkich wskazanych w niej załączników, co sprawiało że jego uczestnik sporu nie mógł w pełni odnieść się do zarzutów powoda. W tej sytuacji należało dokonać oceny, czy na gruncie przepisów obowiązujących na Białorusi, doszło do skutecznego doręczenia skargi oraz czy brak przesłania wszystkich załączników skutkowało tym, że B. został pozbawiony możliwości obrony swoich praw.

Po zapoznaniu się z przepisami prawa białoruskiego kodeksu postępowania gospodarczego nadesłanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości Sąd doszedł do przekonania, że nie doszło do pozbawienia (...) S.A. możliwości obrony swoich praw. Artykuł 141 kodeksu postępowania gospodarczego obowiązującego na Białorusi wskazuje jak powinna brzmieć treść sądowych zawiadomień. W tym samym przepisie w ostatnim zdaniu wskazano jednocześnie, że wraz z zawiadomieniem Sąd przesyła pozwanemu kopię pozwu, i przy konieczności - kopię dokumentów załączonych do pozwu. Treść omawianej regulacji wskazuje, że Sąd rozpoznający sprawę zobligowany jest jedynie do przedstawienia wraz z zawiadomieniem o posiedzeniu odpisu pozwu. Przesłanie natomiast jednocześnie z zawiadomieniem i odpisem pozwu kopii dokumentów załączonych do pozwu uwarunkowane zostało wystąpieniem „konieczności”, przy czym przepis ten nie precyzuje w węższym zakresie tego jakie to „konieczności”. Oznacza to, że to Sąd przed którym toczy się sprawa decyduje o tym, czy w sprawie zachodzi konieczność doręczenia pozwanemu pozostałych dokumentów załączonych do pozwu wraz z zawiadomieniem o posiedzeniu i odpisem pozwu.

W tej sytuacji, na gruncie przepisów regulujących sposób i tryb doręczenia pism sądowych obowiązujących w Republice Białorusi, uznać należało, że uczestnikowi prawidłowo została doręczona skarga. Należało również w konsekwencji uznać, że nie doszło do zaistnienia negatywnej przesłanki w postaci braku możliwości obrony swoich praw przed Sądem białoruskim, ponieważ uczestnik nie brał udziału w tym postępowaniu. Wątpliwości w tej kwestii rozwiewa art. 56 ust 2 pkt 2 umowy, który stanowi o tym, że do wniosku należy załączyć dokument stwierdzający, że strona przeciwko której zostało wydane orzeczenie, i która nie uczestniczyła w postępowaniu otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawiem tej umawiającej się strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane. Jak wynika z akt sprawy, do doręczenia takiego wezwania spółce (...) S.A. doszło.

Należy w tym miejscu zauważyć, że B. odebrał skargę wraz z zawiadomieniem o terminie rozprawy przed Sądem białoruskim, i nie wysłał na termin posiedzenia swojego przedstawiciela, ograniczając się jedynie do podjęcia korespondencji z Sądem białoruskim wskazując, że nie może się ustosunkować do skargi z uwagi na brak informacji o sporze (skarga - k. 152, k.145, orzeczenie o przyjęciu skargi wraz z terminem posiedzenia - k. 137, orzeczenie odroczenia postępowania - k. 163). Pamiętać jednak należy, że zawiadomienie to, wraz z odpisem skargi doręczono zgodnie

z art. 141 kodeksu postępowania gospodarczego. To że doręczona uczestnikowi skarga nie zawierała wszystkich wymienionych w niej załączników, nie stanowił jednak w świetle obowiązujących na Białorusi przepisów ograniczenia strony przeciwnej do obrony. Uczestnik miał zatem możliwość do podjęcia obrony, jednak z tego nie skorzystał nie stawiając się na terminie wyznaczonego posiedzenia. W tej sytuacji Sąd białoruski wyznaczył kolejny termin posiedzenia, na który wezwał strony i zobowiązał do przedstawienia na nim stosownych dokumentów (odroczenie postępowania - k. 163). Pomimo tego uczestnik w dalszym ciągu pomimo świadomości toczącego się sporu nie brał udziału w tym postępowaniu, zapominając, że toczy się ono w oparciu o przepisy prawa białoruskiego, a zatem takie które mogą odbiegać od norm przepisów polskich czy też unijnych, co nie znaczy jednak, że stanowi to ograniczenie możliwości obrony jego praw. Uczestnik nie skorzystał także z tego, aby uzyskać dostęp do brakujących załączników w siedzibie Sądu białoruskiego. Brak jest zatem podstaw do uznania, że doszło do pozbawienia możliwości obrony jego praw przed tym sądem.

Jednocześnie należy wskazać, że nie zachodzą w sprawie pozostałe przesłanki negatywne wymienione w art. 1146 k.p.c., jak również to, że samo uznanie wydane w dniu 9 lipca 2012 r. orzeczenia nie doprowadzi zdaniem Sądu do naruszenia klauzuli porządku publicznego. Złożony wniosek zawierał wszelkie niezbędne elementy warunkujące jego uwzględnienie. Do wniosku załączony w oryginała zaświadczenie z którego wynika, że wyrok z dnia 9 lipca 2012 r. jest prawomocny, oraz odpis samego wyroku z jego tłumaczeniem. Wykazane zostało również w oparciu o załączniki przedstawione przez strony, że uczestnik był skutecznie poinformowany o postępowaniu w którym jednak nie brał udziału, oraz że zawiadomienia o terminie posiedzenia były skutecznie doręczone.

Zatem mając na uwadze powyższe na podstawie art. 1151 § 1 i 2 k.p.c., w zw. z art. 1147 § 1 pkt 1-3 k.p.c. oraz art. 54 i 55 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych, sporządzoną w M. dnia 26 października 1996 r., należało orzec jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

Jednocześnie w pkt. 3 (trzecim) postanowienia, Sąd zobowiązał komornika sądowego do przeliczenia świadczenia pieniężnego w walucie obcej (euro, ruble białoruskie) na walutę polską na mocy § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 kwietnia 2012r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (Dz. U. 2012. Nr 443), zgodnie z którym jeżeli Sąd, nadając klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu opiekującemu na świadczenie pieniężne w walucie obcej, zobowiązuje komornika do przeliczenia tego świadczenia na walutę polską, klauzula wykonalności powinna zawierać ponadto następującą treść: "Sąd zobowiązuje komornika do przeliczenia świadczenia pieniężnego wyrażonego w walucie obcej na walutę polską według średniego kursu waluty obcej ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia planu podziału, a jeżeli planu nie sporządza się - na dzień wypłaty kwoty wierzycielowi."

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 770 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. oraz art. 13 § 2 k.p.c. zasądzając je od spółki (...) S.A. na rzecz składającego wniosek, na które składają się koszty niniejszego postępowania poniesione przez wnioskodawcę w wysokości 300,00 zł, w tym również koszty tłumaczenia poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa w wysokości 2.682,16 zł. Z tego względu w pkt 4 sentencji postanowienia, obciążył uczestnika kosztami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa w związku z koniecznością wypłacenia tłumaczowi przysięgłemu wynagrodzenia. Zgodnie z regulacją art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010, Nr 90, poz. 594 j.t.) w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113 u.k.s.c.

Zgodnie z art. 113 ust 1 u.k.s.c. kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Mając na uwadze fakt, iż niniejsze postępowanie zostało w związku z uwzględnieniem wniosku zakończone, zasadnym jest stosując art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 113 ust 1 u.k.s.c. uznać (...) S.A. za stronę przegrywającą proces, i obciążyć ją z tego tytułu wszystkimi powstałymi kosztami.

Jednocześnie rozliczając koszty postępowania należne na rzecz Skarbu Państwa należało zaliczyć pozostałość wpłaconej i niewykorzystanej przez uczestnika zaliczki, na poczet kosztów postępowania przysługujących Skarbowi Państwa względem (...) S.A. o czym orzeczono w pkt 7 sentencji.

SSO Joanna Sieradz

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Joanna Sieradz